

Saler tuber
– *грутки од салеп*

Lini semen
- *семе од лен*

Татјана Трајковска

Што треба на постигнеме на овој час?

- Да ја дефинираме дрогата од салеп и од лен
  - Да го опишеме растението
  - Да ја опишеме дрогата
  - Да го елаборираме хемискиот состав на дрогата
  - Да го објаснеме дејството на дрогата
  - Да ја познаваме употребата и примената на дрогата и препаратите
-
-

Salep tuber

- исушени грутки од неколку
вида салепи

Orchys spp.
Fam. *Orchidaceae*

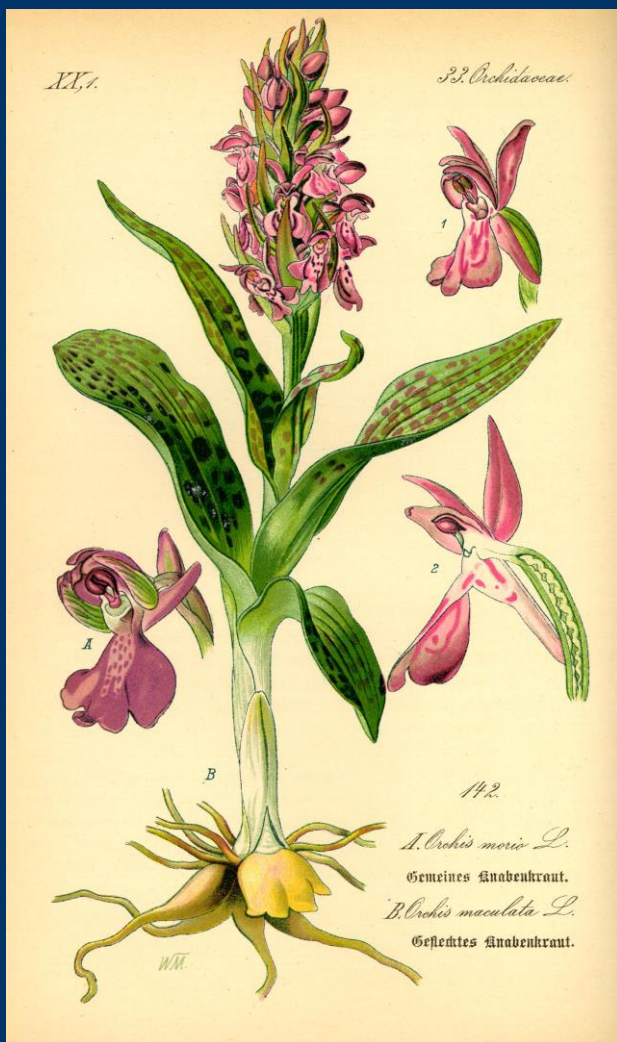

SANKT PERS NYCKLAR, ORCHIS MASCULUS L.

Салепите се ...

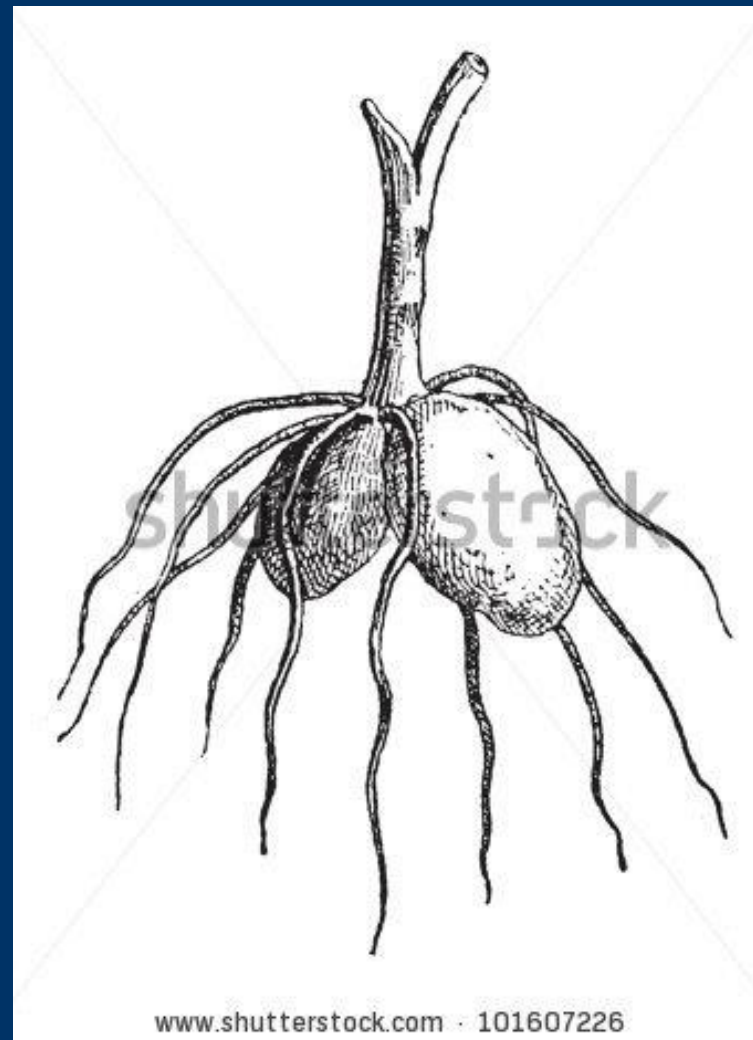

- Повеќегодишни мали тревести растенија
- Едноставно стебло
- Неколку издолжени листови со цел раб и паралелна нерватура
- Цветната дршка е исправена и на врвот носи класовидно соцветие
- Цветови бели, розови, сини, виолетови
- На планински ливади и пасишта
- Цвета налето

Грутките на салепот

- Едната грутка е стара, поголема, делумно набрчкана од која излегува надземниот дел на растението
- Другата е млада, помала, едра, со пупка на врвот и служи за презимување и развиток на растението следната година

Дрога – младите кртоли во време на цветање

- Се врши стабилизација со жешка вода

Опис на грутките од салепот

- Различна форма и големина
- Топчести, долгнавести или во форма на дланка
- Кафеави, а одвнатре бели
- Брашнести, рожести, многу тврди
- Својствен мирис и слузесто благ вкус

Хемиски состав на групките од салепот

- Големо количество слуз, до 50%
  - Скроб до 25%
  - Белковини
  - Минерали
  - вода
-
-

Дејство и употреба на салепот

- Антидијароично
  - Антитусично
  - Изработка на *Mucilago Salep* 1% воден раствор, за дијареа на мали деца
  - За смирување на сува кашлица
  - Топол напиток
-
-

milker

Duyguları tatlandırır.

SALEP

Sütlü İçecek Tozu

250 g e

Geleneksel Lezzet

Lini semen

**- исушено зрело семе
од лен-**

***Linum usitatissimum*
fam. *Linaceae***

Култивирање на леном

- Маслодаен лен – пониско растение со повеќе и поголеми семиња
- *Oleum Lini*
- Индија, Аргентина, Етиопија
- Текстилен лен- повисоки и разгранети стебла – ленени влакна
- Русија

Опис на семето од лен

- Ситно, кафеаво, сјајно и мазно
- На едниот крај заоблено, на другиот стеснето со мала вдлабнатинка хилум
- 4-6 мм, широко до 2-3мм, дебело 1,5мм
- Слузав и маслен вкус, без мирис

Хемиски состав на семето од лен

- 30-45% масно масло
  - 20-25% белковини
  - Цијаноген хетерозид линамарин
  - Ензими
  - 5-12% слузни материи (во епидермисот на семената обвивка)
-
-

Дејство и употреба на лененото семе

- Лаксативно
  - емолиентно
  - Сомленото семе се користи при хронични опстипации и благи стомачни тегоби (гастрит, дијареа)
  - Надворешно, лененото семе и брашно – катаплазми
  - Зрелото семе –
Oleum Lini
-
-

- Дефинирај ја дрогата од салеп и од лен
Опиши го растението и дрогата
објасни го добивањето
Елаборирај го хемискиот состав на
дрогата
Објасни го дејството на дрогата
Објасни за употребата и примената на
дрогата и препаратите

